

"EDINOST"

izhaja dvakrat na teden, vsako srede in soboto ob 1. uri popoldne.

"Edinost" stane:

za vse leto gl. 6.—; izven Avst. 9.— gl.
za polu leta " 3.—; " " 4.50
za četrt leta " 1.50; " " 2.25

Posamične številke se dobivajo v prodajnicah tobaka v Trstu po 5 nov., v Gorici in v Ajdovščini po 6 nov.

Na naročbe brez priložene naročilnice se upravnštvo ne ostra.

EDINOST

Oglas in ostanila se računajo po vrsticah v petiti; za naslove s posamičnimi črkami se plačuje prostor, kolikor bi ga obseglo navadnih vrstic.
Poslana, javna zahvala, osmrtnice itd. se računa po pogodbi.

Vsi dopisi se pošiljajo uredništvu Piazza Caserma št. 2. Vsako pismo mora biti frankovano ker nefrankovana se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in inserate prejema upravništvo Piazza Caserma št. 2. Odprte reklamacije o proste poštnine.

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

• V ednost je moč.

Bódi jasno!

Želeli bi le, da bi bili nazori listov glede katoliškega shoda popolnoma jasni. — Tako piše „Slovenec“ v uvodnem članku z dne 13. julija. V tej želji soglašamo tudi mi popolnoma s čestitimi „Slovencem“; vsaj je v tej želji določno izraženo uprav isto stališče, na koje smo se postavili mi ob tem vprašanji koj s prvega začetka.

Najkrajša pot do sporazumljenja je vsikdar — jasnost v mejsebojnem razmerju, jasnost, kar se dostaje namenov, in jasnost tudi, kar se dostaje sredstev, s kojimi se hočejo doseči ti nameni.

Ker smo pa v dotičnem vabilu — dasi je bilo pisano, ponavljamo to, trezno, mirno, vabljivo in prikupljivo — pogrešali brezpogojno potrebne jasnosti, ker smo čitali v listu, ki velja kot oficijelno glasilo pripravljavnemu odboru za katoliški shod, marsikako izjavo, ki se ni strinjala z duhom vabila, pač pa mu je tu pa tam nasprotovala odločno; ker smo izvedeli iz Gorice iz verodostojnega vira, da neki krog, hoteči veljati kot uzor pravemu katolicizmu, zahtevajo od katoliškega shoda stvari, kojim bi se mi morali upreti z vsami štirimi; ker nam v Trstu uprav sedaj hočejo rušiti našo organizacijo pod krinko katolicizma ter „verskega in moralnega čutja“; ker smo čitali v nekem slovenskem dnevniku resolucije, baje določene za katoliški shod, kojim ne bi mi mogli pritrditi nikakor; in — slednjé —, ker se je s merodavne strani oporekalo, da so to le osnutki, nikar pa predlogi, konečno urejeni: moramo ostati pri svojem zahtevanju, da gospóda pridejo na dan z avtentičnim programom.

Gospodje, nikari se ne čuditi, da smo taki dvomljivci in nezaupneži: razmere, v

kojih živimo, in pa čudni dogodki poslednjih let v našem javnem življenju storili so, da smo taki, kakorčni smo.

Klanjajoči se tudi mi slatemu navodilu: In necessariis unitas, in dubiis libertas, in omnibus caritas! — zahtevamo odločno, da se spoštuje tudi naše mnenje, da se spoštuje vse ono, kar je dosedaj dobrega ustvarilo slovensko rodoljubje. In ne le spoštuje, ampak tudi podpira naj se po moči in z vseh strani. Kakor bi bila absurdna trditev, da mi kot katoličani mrzimo katoliške institucije, isto tako nezmiselno je, ako se podtika brezverstvo vsakemu društvu, ki ne nosi na čelu in na hrbtu verski naslov. In uprav to se dogaja sedaj v Trstu s tako odlične konservativne strani, da se ne moremo iznebiti bojazni, da gospóda v Ljubljani soglašajo — ne z nami — ampak z onimi. Nočemo dolžiti in nikakor ne trdimo to, ali bojimo se. Zato pa zahtevamo jasnosti, predno si vezemo roke.

Jasno bódi torej, kar se dostaje razmerja ljubljanske gospóde do nas, kakor tudi do zastopnikov bratskega nam naroda hrvatskega, s kojim moramo v Istri skupno prenašati političko bedo in trpeti — národno mučeništvo. Blaga človeška prav nas že sili, da sočustvujemo se sotrpinom; tem bolj pa, ako je ta sotrpin — brat.

Jasno bódi tudi, kar se dostaje razmerja ljubljanske gospóde do znanih krogov goriških, v kojih so sicer pošteni, vsega spoštovanja vredni možje in katoliki, ali tako slabi narodnjaki, da se Bogu usmili. Mi pa hočemo ostati poleg katolikov v tudi narodnjaki.

Gori smo navedli nekoliko razlogov, zakaj vtrajamo v rezervi. Za zaključek pribranili smo si še jednega.

Slovenec je posnel zlate besede, koje je ob tem vprašanji napisal celovski „Mir.“

okviru jednovčernega berila hočem vam navesti le nekatere najznačilnejše poteze iz slavonosnega življenja in čudotvornega umetelnikovanja njegovega.

Jurij Šubic je bil v primeri s prenarjenim njegovim bratom Janezem pristen slikarski genj, kakeršnega še nismo imeli Slovenci dosihdob in Bog vé, da-li se nam porodi še sploh kedaj zopet. Pri njem je bilo vse genjalno: zunanji tek njegovega (žal prekratkega!) življenja, kakor tudi način umeteljniškega proizvajanja, v obče vse njegovo vedenje in mišljenje ter vsakeršno njegovo dejanje.

Oglejmo si najpreje fenomenalno njega umeteljniško življenje. Leta 1873. vstopil je, osemnajstleten mladič, v slikarsko akademijo na Dunaji in šest let pozneje vidimo ga že tam doli v Atenah, kamor so ga bili poslali prvi njega učitelji na akademiji s častnim nalogom, da oslika novovzgrajeno palačo dru. Schliemanu, znanemu odkopovalcu Troje. Zdaj pa treba pomisliti, da naš umetnik ni bil vseh šest let zdržema na akademiji, temveč v tem časi je bil dve leti (1875.—1876.) pri vojaki v Trstu in pozneje za okupacije malone leto dnij v Bosni.

Pri Schliemanu je slikal povsem samostojno, vse po svojih načrtih ter se sponesel s svojimi deli med Grki tolikanj

N. pr.: Kaj pa mi Slovenci? Na nas se če dalje bolj pritiska. Nočejo se nam pripoznati ni najmanjše pravice. Posebno Slovenci ob mejah se moramo boriti z vso odločnostjo za vsako pēd zemlje in za vsako drobtinico; dejanske ravnopravnosti nam nočejo pripoznati, če tudi plačujemo tako dobro davek v dedarjih in krvi, kakor Nemci in drugi narodi v Avstriji.

In potem: Skušnje nas pa učijo, da se s popustljivostjo ničesar ne da doseči: zatorej je treba odločno in neustrašeno vsikdar in povsod, kjer se zbirajo Slovenci, tirjati, da so ustreže vendar enkrat tudi že našemu ubogemu in teptanemu narodu slovenskemu. Učimo se odločnosti od naših nasprotnikov in posnemajmo jih v njihovi predrznosti!

Tem besedam je „Slovenec“ pristavil željo, naj koroških Slovencev lokalni odbor za prvi slovenski katoliški shod na mnoga pisma odgovori tudi glavnemu pripravljavnemu odboru v Ljubljani ter določje svoje misli in sklepe glede resolucij.

To je korektno. Ali vprašamo vas sedaj: zakaj se niste držali tega korektnega postopanja tudi glede nas Tržaških Slovencev? Zakaj niste vprašali za mnenje mož, kojih nasveti bi vam izvestno ne bili škodovali. Razumi se ob sebi, da nismo toli drzni, da bi hoteli v prvi vrsti poklicanim možem dajati nasvete v strogo verskih zadevah, pač pa smo pričakovali, da se bode bes. da odličnih tržaških rodoljubov poštevata vsaj v takih zadevah, na ktere je izvestno mislil tudi Celovski „Mir“.

To se ni zgodilo — to nas je osupnilo še bolj.

Nezaupljivosti na naši strani se ne smete čuditi po takem.

Nezaupljivost pa ni nasprotstvo; — s avtentičnim programom pridite na svetlo, da bode jasno. To vas prosimo v interesu mejsebojnega sporazumljenja.

sijajno, da so mu ponujali, njemu, jedva dozorelemu mladeniču, profesuro na slikarski akademiji atenski.

Leta 1880. nahajamo Jurija Šubica že v Parizu, v družbi svetovnoznanih umetelnikov slikarskih. Ondu je izdeloval n. pr. s češkim slikarjem Vojtehom Kým s avtentičnim programom pridite na svetlo, da bode jasno. To vas prosimo v interesu mejsebojnega sporazumljenja.

Na domačem pozorišču se je pojavil Jurij Šubic prvič l. 1878. v „Zvonu“ Stritarjevem, in sicer z ilustracijami njegove „Raje“. Naposled, ko je glas njegove slave prišiel i med zaspane mu rojake, in to iz Pariza preko Prage in Beča, dobil je naš Jurij delo tudi tukaj v do-

Afēra Spi nčičeva.

Govor poslanca Herolda v 148. seji poslanske zbornice dne 5. julija 1892 (Dalje.)

Toda, gospóda moja, kako pa je s tistim: „klanjati se takim težnjam?“

Denimo, da je gospod poslanec Spinčić res kje izjavil kak predlog ali kako težnjo, ki bi merila na premembo naše ustave, našega državnopravnega razmerja do Ogrske: je-li tako delovanje v zastopanju kakega političkega programa, ako se le vrši postavnim pōtom in ni v nasprotstvu s kazenskimi zakoni, ako namreč ni naperjeno proti jedinstvu in nerazdeljivosti deželá, združenih pod žeslom dinastije — je-li tako zgol političko delovanje za premembo ustave kaznivo in nepostavno?

Ako bi se morda jutri v tej zbornici stavlil predlog, da se število poslancev za mesto Dunajsko pomnoži po državnem volilnem redu, da se spremeni državni temeljni zakon glede določbe števila poslancev, po takem ne bi smel temu predlogu pritrditi ni jeden poslanec in državni uradnik, ker bi s tem dotičnik razvijal delovanje, težeče po izpremembi državnih temeljnih zakonov! (Prav res! se strani somišljenikov.) In ministri bi morali zavrniti tak predlog, ker veže tudi njih prisežna dolžnost, če se ne motim.

Pravi se torej na dalje „proti določilom državnih temeljnih zakonov“.

Ali, poslanec Spinčić ni grešil proti določilom državnih temeljnih zakonov, ker ni storil ničesar, kar bi bilo prepovedano po teh določilih. In vendar naj je kazniv! Ako pa postopa kak okrajni glavar istrski, ali kak namestnik tržaški, eventualno tudi kak minister proti izvestnim pozitivnim določilom državnih temeljnih zakonov, ter jih ne izpolnjuje, obdržega v službi. (Živo pritrdjevanje se strani somišljenikov.)

movini. Najprvje mu je deželni odbor kranjski naročil četiri dekorativne slike za stolbišče v novem muzeji ljubljanskim, in ko je s temi slikami „očaral“ v pravem izrazu besede vse gospode odbornike z istim Deschmanom vred, poklicali so ga iz Pariza v Ljubljano, da je naslikal v muzejskem vestibulu še četre portrēte. Govorilo se je takrat, da ima Jurij Šubic izvršiti tudi veliko sliko iz naše zgodovine na stropu glavne dvorane v muzeji, za katero je bojda napravil dotični osnutek; toda stvar je pozneje zopet zaspala, kakor marsikakšen predražesten načrt, spočet v prvem trenutku hipno vzkipelega navdušenja. . .

Po prej omenjenih slikah v deželnem muzeji vspodbujen, ojačil se je potem č. g. Rozman, župnik pri sv. Jakupu v Ljubljani, ter dal naslikati po Juriju Šubicu četiri prizore iz življenja farnega patrona na obok omenjene cerkve. S tem znamenitim cerkvenim delom v naši stolici odprl se je Juriju Šubicu vabljiv razgled v lepšo bodočnost, zlasti ker mu je ob posvečevanju Šentjakopske cerkve zagotovil svojo naklonjenost in podporo sam — vladika ljubljanski. Dovzetni naš Jurij je sanjaril takrat o novej dobi za slovensko umetnost ter si v umetniškej svojej najivnosti snoval zlate gradove v oblakih o bo-

PODLISTEK.

Spomini

na znamenite možē slovenske.

Čital *Vatroslav Holz*

v Čitalnici Tržaški dne 9. aprila 1892.

(Dalje)

Šestnajst mesecev potem, ko so zakopali tam zunaj v Kaiserslauternu Janeza, umrl je v Lipskem za srčno kapjo drugi njega brat:

Šubic Jurij,

najnadarjenejši izmed petorice Šubičevih sinov. Ž njim sem se sešel prvič junija meseca 1883. l. istotako v Poljanah pri Čadeževih. Prišel je bil takrat iz Pariza k orožnim vajam, po katerih je potem doma slikal sv. Jurija za veliki oltar Šentjurske cerkve pri Kranji. Takoj prvi hip sem spoznal, da imam opraviti z izredno genjalnim človekom, ter sem ga v tem zmislu takrat tudi pozdravil z oduševljeno napitnico. In poslednja je dala prvotni povod poznejšemu prijateljstvu med nama, ki je sčasom vzplamenelo v uzorno pobratimstvo.

O Juriju Šubicu in ob umeteljniškem delovanji njegovem pisal sem precej obširno že za njegovega življenja, kakor tudi pozneje ob prezgodnji njega smrti: tu v

No, gospoda moja, kako govore nadalje? Da je vedenje gospoda Spinčića v nasprotju z dolžnostmi uradnika in celo vzgojitelja mladine, da se ne strinja s tem, da igra v strankarskem vrvenju „vodilno ulogo“. Če torej vzgojitelj mladine igra v strankarskem vrvenju le podrejeno vlogo, če namreč to stori, kar mu velevali drugi, potem pa je pravi vzgojitelj mladine (Prav dobro! se strani somišljenikov.), potem je značaj, kojega treba priporočati kot uzor, ki naj jej služi kot svetilnica!

Če nima nikacega prepričanja, če mu drugi zapovedujejo prepričanje, ako dopušča, da mu drugi narekujejo, potem še-le je pravi vzgojitelj mladine. (Prav dobro! se strani somišljenikov.) Po takem nam njegova ekscelencija, gospod naučni minister, če ima tako razumljenje, v Avstriji vzgoji tak rod, na katerem bodo še enkrat tožili naši potomci. Le klanjajte se takim nazorom, ako hočete v šoli vzgojevati breznačajne ljudi, ako hočete, da bodi učitelj vzgled breznačajnosti in ptujega, zapovedanega mu prepričanja. (Živo odobravanje se strani somišljenikov.)

Dozdeva se mi, da se uprav pod sedanjim naučnim ministrom kaj obilo stori v tem pogledu. (Tako je! se strani somišljenikov.) Skušnje imamo sami: Ako učitelj v političnih stvareh pripada vladni stranki — v šolskih stvareh stori itak navadno svojo dolžnost —, ako voli vladnega kandidata, potem sme agitovati po vseh zborovanjih (Živa pohvala in ploskanje z rokami na strani somišljenikov) in slednjič dobi še kako odlikovanje. Ako pa le ima svoje lastno prepričanje, ne da bi pri tem posebno deloval v strankarskih bojih in ne da bi se teh bojov udeleževal na očividni način, pa ga kaznujejo! (Prav res! se strani somišljenikov.)

Ali, gospoda moja, nikakor ni res — in to je najbolj obžalovati v tem utemeljevanju — in ni naveden nijeden čin, da bi bil poslanec Spinčić igral vodilno vlogo pri splošnih volitvah ali pri dopolnilni volitvi; naveden ni nijeden čin, iz kojega bi se dalo sklepati, da je stopil v volilni boj nekako „strastjo“ in nezmernostjo.

Če to znači strast, da si je kot poslanec svojega naroda — vsaj to je njegova dolžnost — dovolil brzojaviti ministru-predsedniku ter mu prijaviti nezakonitosti, naj le vlada sama dožene to stvar. Toda, gospoda moja, težko je v tem najti strast. Ako so se mej volitvami morda dogodila motenja javnega miru, koja je obžalovati, se pa je deželna šolska oblast

dočel svojem delovanju na polji cerkveno-dekorativnega slikarstva. Z ognjeno ljubeznijo je izdelal potem prelepo oltarno sliko za cerkev na Rožniku: „Marijino obiskovanje“ ter se je že veselil, kakó bode slikal i dotično cerkev, za kar si je bojda pri vrlem gostilničarju Matiji že tudi bil najel stanovanje. Vabil je nas, prijatelje, že naprej na zeleni holmec Rožniški ter si v duhu predstavljal slikovito idilo v senoi košatih orehov ondu pred hišo o hladnih poletnih večerih. Toda, žalibog, prišlo je drugače! Potuhnena „influenca“ porušila je „nadepolnemu“ našemu Juriju zdravje toli silovito, da se je velikim naporom obranil — oslepljenju. Kolike muke je prebil brižni umetnik v borbi za svoj vid, o tem pričajo otožna njegova pisma iz Pariza, v katerih mi je slikal bedno svoje stanje. In visoč med upom in dvomom izdelal je še poslednji dve cerkveni sliki, kateri je poslal nekoliko mesecev pred nepričakovano svojo smrtjo iz Pariza, kot poslednji pozdrav domovini in umeteljniško zapuščino. Ti dve poslednji sliki sta: „Sv. Stefan pri Božjem grobu poleg Ljubljane“ in pa sveta naša blagovestnika v Cerkljah na Gorenjskem, kjer je na podobi sv. Cirila nam ostavil za spomin veleslični svoj — samoportrét.

(Dalje prih.)

obrnila do napačne adrese. Ne gospod Spinčić je prouzročil, da se je kalil mir, ampak tista zgrešena politika, koja tirajo v južnih deželah leta in leta, do cela zgrešena politika, (Pohvala se strani somišljenikov.), koja tirajo povsod v Avstriji, ki potiska domače slovensko prebivalstvo povsodi in v vsakem pogledu ter je noče pripoznati, ki pospešuje pri volitvah njega narodne protivnike — ta politika je kriva, pravim, da se tako moti mir. Mi smo vsikdar trdili — in menim, da govorim v imenu vseh Slovanov (Pritrjevanje se strani somišljenikov) — da ne zahtevamo od cesarskih oblasti nikacega pokroviteljstva, nikake podpore, ampak le pravico in nepristranost. Krivda na izgrelih tiči le v tem, da nimamo v deželi vlade, ki bi si bila v avesti pravega cilja, ker se ne spolnujejo zakoni, ampak se uporabljajo v prilog jedni ali drugi stranki. Ne čudite se izgreodom, ako se ljudstvo neprestano draži kršenjem postav; vsaj smo tudi ljudje, in lahko se razvname strast pri takih odnošajih.

Tako je z vsem tem vprašanjem, to je pregrešek poslanca Spinčića.

(Konec prih.)

Politični pregled.

Notranje dežele.

Dovršeno je: poslanska zbornica je vsprejela valutne predloge v tretjem branji.

V seji dne 18. t. m. bil je znamenit govor moravskega poslanca Webra, ki je rekel mej drugim: „Ljudstvo se povprašuje, kaj bomo imeli od nove veljave. Čital sem, koliko bode nabral knez vseh knezov (Rothschild), čital sem, da bode najvišja borza imela sijajne kupčije za veliko let, ali o tem, kaj dobi ljudstvo od tega, nisem čital nikjer pri moji veri. Izvzemši finančne velikaše se vse boji tega podjetja. Nekim gospodom ne treba izseliti se v Palestino, kajti Avstrija je itak država židov.“ Govoreč o sprijenosti vladnega časnikarstva, vprašal je govornik, ali je vlada preslabotna, da ne more pokoriti svojih listov: „V proganjanju katoliških duhovnikov je močno dovelj!“ (Klici: Spinčić!) Posl. Weber je zaključil svoj govor nastopno: „Pojte tja, vi poslanci deželá ter glasujte za to predlogo; s tem podpišete smrtno sodbo onim, koje zastopate. Tolažite se z izrekom: „Denar je le prazna domišljija!“ — Posl. Pfeifer je naglašal, da razmerje mej nami in Ogersko (70:30) je krivično. Pravo razmerje bi bilo 60:4:39:6. Kar Avstrija več plača je le tribut Ograki.

V seji dne 19. t. m. sta proti temu razmerju (kvoti) govorila češki poslanec Formanek in dr. Lueger. Poslednji je rekel, da vsak zastopnik stori le svojo dolžnost, ako dela na to, da se osvobodimo plačevanja tributa Ograki. Dosedaj smo bili ovce, ki smo se dali striči od Ogrov. Govornik je naglašal, da le nemško-liberalna stranka je kriva, da imajo Ogrji toliko upliva. Kajti Andrassy, Deak in Tisza so živeli, ko je liberalna stranka neomejeno gospodovala v Cislitvaniji. Ograka je postala velika s pripomočjo vnanih sovražnikov. To je sramotna točka, koja ne izbriše nikdar iz svoje zgodovine. — Finančni minister se je opiral na stare postave, hoteč dokazati, da imajo Ogrji pravico do takega razmerja. Dr. Lueger je odgovoril na to trditev, da se je temeljni zakon sklenil v dobi naše sramote. To je bilo takrat mogoče pod utisom strašnega poraza, kojega smo doživeli. Ta postava je izraz naše slabote. Zaključil pa je nastopno: „Mi ne želimo vojske in se je bomo udeležili le tedaj, ako bomo prisiljeni; toda s tega stališča ni smeti presojati tega (valutnega) vprašanja. To

vprašanje treba motriti se stališča gospodarskih koristi. Ako imate zlato veljavo, pa nezadovoljne narode, ponižane in tlačene, ne boste imeli sreče v vojski. Najboljša slata vrednost je zadovoljnost vseh narodov.“

V naslednji seji dne 20. julija je češki posl. Herold apostrofiral finančnega ministra, zahtevajoč pojasnil o barantanju z levico. Žigosal je sramotno ulogo, koja igra minister-krajan Pražak. Sedaj se ne obravnava več v zbornici, ampak v konventiklih. Rekel je konečno doslovno: „Mi smo prava narodna stranka, in bojevali se bomo i nadalje in z večjo silo. Ta boj utegne prizadeti rane avstrijskemu parlamentarizmu, narodom in strankam. Rane, ki si jih prizadenemo sami, zacelijo se kmalu: v avtonomnem kraljestvu Češkem. Če se zacelijo one druge rane tudi tako hitro, je drugo vprašanje, na koje je odgovoriti, ne meni, ampak ministertvu.“

Minister Steinbach ni vedel ničesar odgovoriti na vprašanje Heroldovo glede na obravnavanja z nemško levico, češ, da se čuti samo cesarskega uradnika. To bi kazalo, da se stvar niti ni obravnavala v ministerskem svétu, ampak, da se je grof Taaffe pogajal na svojo roko.

Valutne predloge so se vsprejele v poslednji seji dne 21. v tretjem branji. Zadnji predmet so bile volitve v delegacije, koji vspeh pričujemo na drugem mestu, kolikor se dostaje naših južnih dežel. Po dovršeni volitvi zaključil je g. podpredsednik zasedanje.

Češki poslanci odposlali so Gladstoneu nastopno brzojavko: „Neutrudnemu boritelju za federacijo in samopravo izražajo češki poslanci kraljestva Češkega svoje občudovanje in svoje simpatije. Češki klub v Dunajskem parlamentu.“

DOPISI.

Iz Goriške okolice. (Izv. dopis.) Čitali smo dopis o žalostnih razmerah ločniških, v katerem je gosp. dopisnik zatrjeval, da preti prijazni slovenski vasi Podgora enako polaščanje kakor Ločniku, kar je, žalibog, res. Mnogo je takih Lahonov, ki se potegujejo za polaščanje z vsemi možmi in žrtujejo v to, kar treba. Prvi tak vzgled lahonske prenapetosti je žena nekega tehtničarja papirnice. Šopiri se po vasi in lovi nezavedne slovenske matere, katerih možje se mučijo v papirnici, prigovarjajo jim naj dajo svoje otroke v talijanske šole, ker to da ugaja vodji papirnice; sicer da utegnejo izgubiti službo.

Papirnica je v škodo občini in naši narodnosti. Nje uradniki zabavljajo proti Slovincem, da le vstrožejo svojim višjim. Mnogo ljudi pride tu sem iz raznih dežel, a vsi nasprotujejo nam Slovincem, kolikor je le mogoče. Tudi taki pridejo sem, ki napravijo dolg, potem pa pobegnejo. Zakaj ne bi sprejemali nas Podgorceev, vsaj se jim ponujamo vsaki dan. Mi bi morali imeti prednost, ker papirnica je v naši občini. Ali mi smo Slovenci, in zato nam ne privoščijo dela.

Kako upliva papirnica v zdravstvenem obziru, dokaz bodi to, da mi Podgorci ne damo nikdar več nego 10 vojakov na leto, a v Dornbergu in po drugih občinah se jih potrdi po 40 in tudi več.

V Podgori imamo mnogo moči, ktere bi se lahko izdatno potegovale za svoj narod, ali treba je sloge. Gospod župan skazal se je že mnogo kratki vrlega in časti vrednega moža, kar se tiče narodnosti; a katoliško bralno in politično društvo, ki nosi tako pomenljivo ime, se ni še nikdar skazalo s kakim imenitnim delom, ki bi bilo v prvi vrsti v korist našemu narodu in občini in ki bi krasilo pomen imena: katoliško, bralno in politično društvo. Zato prosimo vsi občani vrlega našega gospoda župana in slavno katoliško bralno in politično društvo in vse odličnjake, da

si prizadevajo odstraniti kričeče nedostatke, osobito pa italijansko enorazrednico, v katero zahaja nezadostno število otrok in med njimi tudi taki, ki ne znajo niti besedice italijanski.

Nadajemo se, da nam slavno županstvo in tudi slavno politično društvo „Jez“ izpolnita to željo.

Le začnimo, časi so resni!

(Kar se dostaja mučeništva ubogih trpinov, svetovali bi vam, da posamične konkretne slučaje prijavite kompetentni oblasti, odnosno obrtnemu nadzorniku. To izvestno ne ostane brezuspešno, ako merodajni činitelji mej vami slušajo vaš nasvet, ter se energično potegnejo za koristi slovenske Podgore. Op. uredništva.)

Različne vesti.

Gospod državni poslanec Ivan Nabergoj doposlal nam je nastopno pismo: V uvodnem članku Vašega cenjenega lista od 16. t. m. „Pri čem smo?“ se med drugim tudi čita glede uravnave valute: „Ta uspeh vladni pa izvestno ne ostane brez posledic v političkem pogledu, uprašanje je le, kakove bodo posledice? Bode-li narod slovenski imel dobička od tega, da so poslanci naši skoro neverojetnim samozatajevanjem tudi ob tej priliki vtrajali kot steber v tronožni večini poslanske zbornice?“

Resnici na ljubo moram Vam nazniniti, da jaz nisem glasoval za vladne, ne odsekove predloge, torej nisem vtrajal kot steber v tronožni večini. Dalje se v listu omenja, naj bi jaz sklical javen shod in pojasnil sedanjí politički položaj. Kar se tega tiče, moram Vam omeniti, da kakor hitro bodo moje okolščine mi dopuščale, sklical bodem svoje volilce kje na primernem kraji skupaj; to pa se bo zgodilo po moji lastni inicijativi, ne pa po pritisku kateregasi-bodi lista ali pa katere stranke. Prosim Vas uljudno, to v Vašem listu objaviti.

Z odličnim spoštovanjem:

Ivan Nabergoj,
drž. poslanec.

Temu pismu bi imeli le to pripomniti, da smo v svojem članku govorili o slovenskih poslanci v obče, sicer bi morali istotako naglašati, da tudi poslanca Gregorec in Pfeifer — da ne govorimo o Laginji in Spinčiću — nista glasovala za predloge. Uredništvo.

V delegacije so izvoljeni: za Trst: Luzzatto, delegat, Burgstaller, namestnik; za Istro: Spinčić, delegat, Laginja, namestnik; za Goriško: Gregorič, delegat, grof Alfred Coronini, namestnik; za Kranjsko: Kušar, delegat, Klun, namestnik.

Sad dozoreva. Sad politike, koja tirajo „Il Mattino“ in njega zaščitniki, dozoreva počasi: zbok dogodkov pri zadnjih mestnih volitvah v Gorici podal je svojo ostavko deželni glavar goriški, grof Coronini, ter je tudi položil svoj deželno-zborski mandat. Tako čitamo v raznih listih. Odstop Coroninija obžalovali bi tudi mi, dasi kot politik ni bil naš, kakor sploh ni večina aristokratov. A kot zasebnik je uzoren mož in tako zlat značaj, da kar strmimo, kako je mogoče, da so pri volitvah strmoglavili takega uzor-moža in dobrotnika vsej deželi; strmoglavili po čudnih potih, po kojih se lovi — rezimo: „Il Mattino“.

„Il Mattino“, znani „resnicoljuben in nepristransk“ tržaški list, ki pridno meče kamenje celo na odlične patrijote, skrivši se potem za grm, pretaka krokodilove solze, ker je pri volitvah v goriški mestni svet poslanec grof Coronini propadel. Je-li so te solze res — odkritosrčne? Poznavajoči „Mattinovo“ lisičje nprav, dvomimo o tem tembolj, ker vemo, da je uprav „Mattino“ pripomogel po svoji moči, da so volitve

izpale tako, kakor v resnici so. Čemu torej igrati komedijo?

Za Cirilo-Metodijaki dar daroval je g. Ivanetič 1 gold. in nekdo drug 1 gold. **Skupaj do zdaj 139 gold. 50 kr. in 10 Ital. lir.**

VII. velika skupščina družbe sv. Cirila in Metoda v Postojni dne 28. julija 1892. Vspored slovesnosti: I. Na predvečer velike skupščine mirozov po trgu. II. Ob 7. uri zjutraj odhod iz Ljubljane s posebnim vlakom. III. Dohod v Postojno ob 1/29. uri. Na kolodvoru slavnostni sprejem skupščinarjev in gostov po tukajšnjih in zunanjih slavni družtvih z zastavami in godbo. Došlece pozdravijo: župan Postojnski, predsednik Čitalnice, jedna gospica. IV. Skupni odhod s kolodvora skozi trg v restavracijo Vičičevo za evetuelni zajutrek. V. Ob 10. uri sv. maša v dekanjsko-župni cerkvi. VI. Ob 10. uri 24. min. drugi vsprejem čč. gostov na kolodvoru, došli iz Trsta — oziroma Gorice, Reke, Pulja in pozdrav istih po gospodu županu. VII. Ob 11. uri zborovanje po že naznačenem vsprejemu v šolski sobani. VIII. Ob 1. uri obed v salonu gosp. župana Mir. Vičiča. IX. Ob 3. uri obisk podzemeljske jame, kjer svira godba in poje možki zbor. (Za neobiskovalce jame eventuelni izlet v Predjamo (Luog), Prestranek, ali Škocijan pri Planini. Za vozove bode skrbjeno.) X. Ob 1/29. uri odhod na kolodvor in povratek v Ljubljano. — Iz Trsta odhod isti dan ob 8. uri zjutraj brzavlakom. — Častiti gostje, kateri želé se banketa vdeležiti, naj blagovoliijo to vsaj jeden dan prej načelništvu tukajšnje podružnice naznaniti. Kuvert 1 gold. 50 kr.

Podružnica družbe sv. Cirila in Metoda v Postojni nam piše: Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda izrazilo je željo, da bi se na dan glavnega zborovanja o priliki obiska podzemeljske jame v istej razlegala i slovenska pesem. V sled tega obrača se načelništvo te podružnice do gospodov pevcev z uljudno prošnjo, da bi se isti slovesnosti vdeležiti in pri omenjenem petji sodelovati blagovolili. Glavna skušnja vrtila se bode v dan zborovanja, t. j. 28. t. m. ob 12. uri v dvorani čitalnice Postojnske. V jami pele se bodo sledeče pesmi: 1. „Naprej zastava slave“, 2. „Buči, buči morje Adrijsko“, 3. „Cesarska“. Prosi se, da posamezni gg. pevci doma svoj glas nekoliko pregledajo. Glaske dobili bodo gg. pevci pri glavni skušnji. Zelo bi bilo ustreženo, ako bi se slavnostnega dne vdeležili celi zbori, ali dobri kvarteti, koji bi združeni, ali pa se menjajoči. z milimi glasovi zabavo povzdignili. Število pevcev naj se blagohotno vsaj do 26. t. m. naznani gospodu c. kr. okrajnemu šolskemu nadzorniku Ivanu Thumi v Postojni.

Izlet v Dekane. V tem poslednjem trenutku opozarjamo še enkrat slavno občinstvo, namerjajoče se udeležiti tega izleta, da se takoj oglasi pri odboru „Sokol“ ali pa pri g. J. Mikoti v Dolenčevi tiskarni, da bode odbor vedel, koliko voz mu je naročiti.

Ob priliki veselice pevskega društva „Adrija“ v Barkovljah dne 17. t. m. darovala je sledeča gospoda: Družina Covacich-Robek 4 gl., Truden Ante 2 gl. Anica Martelanc 1 gl., Turk Josip 1 gl., N. N. 70 kr., I. M. Vatovec 40 kr., Ivan Žnidarič 60 kr., N. N. 30 kr., Jak. Pertot 30 kr. in N. N. 10 kr.

Iz Rojana se nam piše: Čudne reči se dogajajo pri nas v Trstu — vsaj Rojan spada tudi k Trstu. To pa ne v italijanski, ampak v svoji slovenski obliki. Vzlic temu misli neka naša učiteljica, ki je odvisna od magistrata, da sme vpletati v cerkvene zadeve tudi lahonsko politiko. Dogodil se je namreč nastopni slučaj. V nedeljo smo imeli procesijo. Neka mati oblekla je svojo hčerko v belo obleko z modrim trakom, a solnčnik je bil slučajno rudeč. Grozno: gospodičina učiteljica na rojanski šoli smatrala je to kot demon-

stracijo. Poklicala je k sebi deklico, ter jej ukazala odložiti modri trak, ovratni kinč in tudi solnčnik, rekoč, da je to slovenska demonstracija, ki se ne spodobi v Trstu. Otrok je bil seveda silno žalosten. Gospodičina učiteljica naj se le briga za dobro vzgojo in učenje otrok, za kar dobiva svojo plačo, politikovanje pa, naj le lepo pusti pri miru! Mi smo v Avstriji, in ne v Rimu — v naši monarhiji pa živi ogromno število Slovanov.

Iz okolice se nam piše: Z veseljem smo čitali v „Edinosti“ vest, da se otvori v kratkem pri Sv. Ivanu „Restavracija pri narodnem domu“ v lepo prirejenih prostorih g. Gasperšiča, kjer bode istiniti pravi „narodni dom“ vrlih Svetoivančanov. Mislim pa, da bi bilo umestneje — vsaj je še dovolj časa, da se to popravi — da bi se glaail dotični napis „Gostilna pri narodnem domu“ in ne „restavracija“. Čemu rabiti tuje besede, ko imamo v našem slovenskem jeziku, oziroma v bratskih nam slovenskih narečjih lepih izrazov.

Trgovina z volilnimi glasovi. Mi vemo že davno, v kakem cvetju je ta trgovina doli po Istri; svet seveda ne ve še tega in bode strmél, ko se slednjišji prepriča o grozni volileki korupciji. Nadejamo se pa, da se prepriča skoro in potem naj sodi. Vsaj se dokazi zato množe — pred sodišči — Včeraj je stal pred sodiščem kmet Ivan Nemeč s Pomjansčine, ker je pri glasoviti volitvi v Gažonu dne 21. p. l. glasoval dvakrat: jedenkrat za-se, jedenkrat pa na ime Gregorja Nemeča. Glasoval je seveda za Italijane. Nemeč se izgovarja, da je bil popoldne pijan, ko je glasoval drugikrat, ter da ne ve, kaj je delal. Priča Ivan Kapel pa trdi, da Nemeč ni bil pijan. Sodišče je obsodilo Nemeča na jeden mesec ostrega zapora, poostrelega z dvema postji. Kmetje, zapomnite si to! Trgovina z glasovi je prepovedana. — Iz volitve v Gažonu so že dognani trije taki slučaji — Italijani pa so zmagali se štirimi glasovi pri nad 500 volilcih. Legitimacijskemu odseku državnega zbora zopet nov podatek.

Vojašk odbor. Od predstojništva „Rojanskega posojilnega in konsumnega društva“ bili so poklicani k letošnjim orožnim vajam: Predsednik, oba tajnika ter en član predstojništva. Po takem se more pač reči, da je to predstojništvo res vojaško!

V prilog zadnjega našega članka o mladini na laških šolah, dodamo naj par vratic. Te dni smo čitali v „Cittadinu“ članek, koji primerje uspehe učenja na državnih in na mestnih srednjih šolah ter slednjišji pride do sklepa, da postane mladina, izšolana na mestnih šolah godnejša in popolnejša nego ona na državnih, ter svojo trditev podpira s tem, da je n. pr. pri zrelostnem izpitu na državnem gimnaziji padlo do 83% vseh maturandov, dočim jih je padlo na mestni gimnaziji samo 11%. Mi nismo prijatelji niti jednih niti drugih šol — kajti v nobeni se naš jezik zado- stno ne počeva (na mestnem gimnaziji se o njim niti slišati neče!), vendar se pa morda deloma strinjamo z „Cittadinom“, kar se tiče učencev laške narodnosti. Istina je, da učenci mnogo bolj uspevajo, ako se jim je učiti na podlagi materinega jezika in „nazadovanje“ (?) na državnem gimnaziji bi pripisovali samo preobloženosti gledé jezikov in nepopolnemu znanju nemščine kot učnega jezika od strani maturandov. Opozarjali bi pa „Cittadinovega“ pisarja na veliko krivico, ki se godi na ljudskih šolah tržaškim občanom — okoličanom, kjer bi se lahko dokazalo, da domači otroci v učenju uprav nazadujejo, kajti mnogo jih je, ki umejo po dovršeni štiri- razrednici v okolici (spodnji) komaj za silo brati in pisati. Slabe uspehe šolstva v okolici mora pa vsak pameten človek pripisovati le okolnosti, da se v te šole skozi okno in vrata sili laščina, dočim se ovira slovensko učenje. Kaj naj rečemo pa o mestnih slovenskih otrocih, kateri nimajo niti jedne slovenske šole! Ako bi nam bili gospoda Lahi pravični — vsaj smo

a jih sodeželani — imeli bi v nas najboljše prijatelje, dočim je vse njih kričanje in ropotanje o liberalizmu in enakopravnosti zgol debela laž in prah v oči.

Veselico z igro priredi v nedeljo dne 14. avgusta „Tržaško podporno in bralno društvo“, ako dobi za to primerne prostore ali v Trstu ali v okolici.

Avstrijski Lloyd. Ravnateljstvo Lloydja je na Angležkem naročilo nov parobrod, ki se zove „Maria Valeria“ ter bode največji iz med vseh Lloydovih parobrodov. Parobrod ta je že zgotovljen in v kratkem pripluje v Trst. Minolo sredo se je od tu odpeljalo ponj moštvo in kapitan. Zadnji čas čitamo po raznih laških časopisih v Trstu žive pritožbe zoper te pomorsko družbo. Ni davno temu pa smo uprav v istih časopisih brali pohvalne in vsposodbevalne članke novemu ravnateljstvu. Odkar je namreč vlada po milosti večine poslancev temu društvu povišala podporo ter je po nekakem sprejela v svojo nadzorstvo, premenilo se je deloma tudi njega ravnateljstvo ter so na mesto prejšnjih predstojnikov prišli novi, večinoma nemški možje. V Lloydovem arzenalu se je nastavil poseben tehnišk vodja, čigar namen in delokrog bode vodstvo gradenja novih parnikov ter preuredbe priđujočih. Uprav to novo moč so rečeni časopisi hvalili, dočim se sedaj posebno „Cittadino“ kesa ter izreka povsem nasprotno prejšnjemu pisanju. Kot povod navaja okolnost, da je novi vodja z delavci prestrog ter da postopa s njimi nemilostno. Odkar je le-ta v Lloydovi ladjetarnici, da so neki brez tehtnega uzroka odpustili iz dela že več delalcev; kolikor je nam znano, se delalci zmirom odpuščajo pod pretvezo, ker nedostaje dela. Prav je, da država gleda na red, točno izvrševanje poverjenih opravkov in dobro gospodarstvo pri Lloydju, kajti le na tak način se lahko prepriča o njega poštenem delovanju. Da, nadzorstvo, to tirjajo od vlade vsi njeni podaniki, kateri za obstoj te pomorske družbe doprinašajo preko tri milijone goldinarjev na davkih in pristojbinah; gledati bi se pa moralo, da avstrijski denar ostane doma ter podati ubogim delalcem prilike za delo. Ne da bi se naročali parobrodi na tujem, zgradili naj bi se isti v obširnem Lloydovem arzenalu in kolikor možno z domačimi močmi in blagom, kojih nam v Avstriji ne primanjkuje. Tudi naj bi se nekoliko bolj gledalo na osiromaščene delavce v Trstu, ki živé zgol od prida svojih rok ter morajo hirati in stradati, ako se jim ne ponudi dela; ozir naj se jemlje na nje že zato, ker so itak že preveč prizadeti po druginji, nastali vsled odprave proste luke in splošnega padanja trgovine. Ako se Dunaju dovoljujejo milijoni in milijoni za napravo del, ki bodo zgol okrasba in na korist glavnemu mestu, naj bi se v Trstu gradile vsaj one ladije, ki se za avstrijski denar gradé na tujem, da se s tem obravuje delavski stan propadanja in lakote!

Strela je udarila minoli ponedeljek v 51letnega mniha O. Rutarja mej tem, ko je v samostanski kuhinji v Sv. Križu na Vipavskem napravljval vočerjo. Udarila ga je v glavo ter se potem spustila v tlak. Nesrečnež je koj mrtev obležal.

Samomor. 18letni kovač I. Dellavenzia se je usmrtil v tržaškem gozdčiču izpivši steklenico mišnice. Našli so ga mrtvega ležati v senci ter ga odpeljali v mrtvašnico k sv. Justu.

I z j a v a.

Z ozirom na to, da anovatelj nekega novega delavskega društva — za kojimi se pa skrivajo znani, nam neprijazni nameni — v svojih okrožnicah „Delavskemu podpornemu društvu“ posredno očitajo brezverstvo in nemoralnost, sklenil je odbor poslednjega društva v svoji seji dne 21. julija jednoglasno, odločno protestovati proti takemu, do cela neosnovanemu podtkanju, ker naše

društvo sloni, če tudi ni strogo versko društvo, na krščansko-katoliških načelih, o čemer priča vse njega doseданje delovanje. Zato pa svarimo naše čestite ude, da naj ne gredo nikomur na limanice. Vsaj smo dosedaj dovolj služili kot podstava drugim, sebi na škodo, drugim na korist.

V Trstu, dne 22. julija 1892.

Predsedništvo „Delavskega podpornega društva“.

I z j a v a.

V okrožnici snovateljev nekega novega, delavskega — in še „katoliškega“ društva označujejo se vsa druga društva — torej tudi naše — kot taka, da jim ne more pristopiti katolišk delavec, da ne bi bilo žaljeno njega versko in moralno čustvo.

To je grda insinucija, kojoj ne vemo pravega imena; to je natolcevanje, izvirajoče iz nerodoljubnega namena, podirati to, kar so z velikimi žrtvami sezidali drugi.

Tako postopanje treba postaviti na sramotni oder — to je bil soglasni sklep odbora „Tržaškega podpornega in bralnega društva“ v izredni seji dne 22. t. m. — z opazko, priporočiti vaim društvnikom, naj sami najodločneje zavrnejo od sebe prigovarjanje za pristop temu društvu, katero, čeprav še v povojih, tako nesramno žali po svojih podajajih naša slovenska podporna društva v Trstu in s tem vsacega njih člana, posebno pa njih načelstva.

Podpisano nadeja se torej, da bodo sami društvniki — kateri so imeli uže priložnost prepričati se o neresničnosti napadov na naša društva v omenjeni okrožnici nepotrebne nam društva — odločno ustali proti takemu počenjanju pri vsakej priložnosti in da ostanejo tudi za naprej naši zvesti člani.

V Trstu, dne 23. julija 1892.

Vodstvo „Tržaškega podpor. in bralnega društva“.

Bratje Sokoli!

Izlet v Dekane se bliža naglimi koraki, zato opozarjamo brate Sokole in pevce kateri se kanijo izletu vdeležiti da se najdalje do srede odboru Sokola ali pa g. Mikoti v Dolenčevij tiskarni prijavijo, da znamo koliko voz nam je naročiti ter ukrenemo tudi potrebno zaradi postrežbe v Dekanih. Nadjaje, da se temu vabilu čim mnogobrojnejše odzovete, kliče Vam bratski Na zdravje! Odbor.

Domači oglasi.

Društvena krčma

Rojanskega posojilnega in konsumnega društva, poprej Pertotova, priporoča se najtopleje slavnemu občinstvu. Točijo se vedno izborna domača okoličanska vina. Cl.

Gostilna „Štoka“ staroznada pod imenom „Belladonna“, poleg kavarno „Fabris“, priporoča se Slovincem v mestu in na deželi. Točijo se izborna vina, istotako je kuhinja izvrstna. Prodaja tudi vino na debelo, tako meščanom, kakor na deželo. Cl.

Martin Krže, Piazza S. Giovanni, št. 1. trgovina z mnogovrstnim lesenim, železnim in lončnim kuhinjskim orodjem, pletenino itd. itd. Cl.

Tiskarna „Dolenc“ (narodni zavod v Trstu), Piazza della Carma št. 2, izvršuje vsakovrstna tiskarska po ugodnih cenah. Imamo na prodaj knjigo „Kmetijsko borilo“ za nadaljevalne tečaje in gospodarjem v pouk. Mehko vezana stane 45 kr., trdo vezana 65 s poštnino vred. Cl.

Anton Počkaj, na voglu ulice Ghega in Cecilia, toči izvrstno domače žganje; v tabakarni svoji — ista hiša — pa prodaja vse navadno potrebne nemško-slovenske poštne tiskarice. Cl.

Anton Krajcer, Piazza Bariera vec- chia, pekarija in trgovina z različnimi jestvinami: moko, rižem, oljem, kavo itd. Priporoča se najudaneje slavnemu občinstvu. Cl.

U. Mrevlja, Via Belvedere št. 19.
Priporoča slav. občinstvu vsake vrste moke, otrobov, turšice, ovsu in raznega kruha po najnižjih cenah. Cl.

Gostilna „Alla Croce di Malta“
Via Valdirivo št. 19 (polog Piazza della Zonta) priporoča se najtopleje tržaškim Slovencev in na deželi. Toči izvrstna vina in prirejuje jako okusna jedila. Za obilni obisk prosí gostilničar Covacich.

Hotel in restavrant Šiškovič prav blizu postaje Hrpelje - Kozina ima jako lep razgled v visokosti 490 metrov nad morjem; oskrbljen je izborno z vsem potrebnim; na razpolago so krasno opravljene sobe za poletno bivanje; kuhinja in pijače izborne, cene nizke. Voznina po železnici stane samo 20 kr. 15-28

Mlekarna Frana Gržine iz št. Petra na Notranjskem (Via Campanille v hiši Jakoba Brunneria št. 5 (Piazza Ponterosso). Po dvakrat na dan frišno opresno mleko po 12 kr. liter neposredno iz št. Petra, sveža (frišna) smetana. Na zahtevanje posneto mleko po 4 kr. liter, toda le v množini najmanj 25 litrov. Cl.

Ernest Pegan (naslednik A. Pipana) na oglu Via Torrente in Ponte della Fabra, priporoča svojo trgovino z moko in raznimi domačimi pridelki, zlasti pa svojo bogato zalogo kolonijalnega blaga. Cene so neverjetno nizke, postržba vestna in nagla. Cl.

Gostilna „Alla Vittoria“
Petra Muscheka, v ulici Sorgente (blizu tehtnice Rosada) toči izvrstna vina in prirejuje jako okusna jedila. Prenosiča neverjetno v ceno. Cl.

Karol Colja, žganjarija in tobakarna v ulici Via Arcata, nasproti hiše Cacia, prodaja domače žganje vsake vrste in siropove pijače, „pasarete“ in sitone. Prodaja tudi pijačo kot sredstvo proti koleri, prirejeno iz samih trav in lekarij.

Vekoslav Moder, pekovski mojster „Piazza Caserma“, se priporoča slav. občinstvu. — Prodaja vseh vrst kruha, slaščic, čokolade, vseh vrst moke itd. po najnižjih cenah. Cl.

B. Modic in Grebenc, na voglu Via St. Giovanni in Via Nuova opozarjata zasebnike, krčmarje in duhovščino na svojo zalogo porcelanskega, steklenega, loncega in železnega blaga, podob in kipov v okrašenju grobnih spomenikov. Cl.

Anton Lampe, naslednik Jakob Hočeva, v ulici Via Barriera št. 17 pekovski mojster, priporoča kruh vseh vrst, moko, riž, sočivje, fino moravsko maslo itd. Cl.

Andrej Kalan, čevljar v ulici Caserma, priporoča se najtopleje slovenskemu občinstvu. Najelegančajše ter solidno delo in točna postržba. Cl.

Ivan Kanobel, nasproti velike vojašnice, priporoča svojo zalogo z mnogovrstnim jedilnim in drugim blagom; razpošilja tudi na debelo v množinah od 5 kil. naprej po najnižji ceni.

Kavarni „Commercio“ in „Tedesco“ v ulici Caserma, glavni shajališči tržaških Slovencev vseh stanov. Na razpolago časopisi v raznih slovanskih jezikih. Dobra postržba. — Za obilni obisk se priporoča Anton Šorli, kavarnar. Cl.

Franjo Delak Piazzetta Cordarioli št. 3 blizu novega trga, prodaja izvrstne jestvine: kavo, sladkor, riž, olje, čokolado, kakao — po najnižjih cenah.

Josip Kocjančič, Via Barriera vecchia št. 19, trgovina z mešanim blagom, moko, kavo, rižem in raznovrstnimi domačimi in tujimi pridelki. Cl.

Ivan Prelog priporoča svoji trgovini v Via del Bosco št. 2 (uhod na trgu stare mitnice, Piazza Barriera vecchia) in v ulici Molin a vento št. 3. Prodaja različno mešano blago, moko, kavo, riž in razne vrste domače in tujne pridelke. Cl.

Ivan Umek, čevljarji mojster, Via Romagnola št. 6. priporoča se slavnemu občinstvu v vsa v njega stroko s, adajoča dela. — Solidno delo. — hitra postržba — nizke cene. 60--48

Petroleum po 12 kr. liter se dobiva v prodajalnici Artura Fazzini, Via Stadion št. 22. — Telefon 519. 5-20

Gostilna „Al Gallo d'oro“ v ulici Ghoga toči izvrstna istrska in furlanska vina ter ima prav dobro kuhinjo. Oddaja tudi vina na debelo v sodčih od 28 litrov naprej in sicer furlansko po 28 kr. liter, istrsko po 32 kr. liter. Razpošilja tudi istrsko vino na zunan in sicer loko stacion Trst po 23 gld. hektoliter; ne da bi imel naročevalec kake druge stroške. Vnanjim gostilničarjem se priporoča za naročila Covacich. 50-27

Ivan Valenčič, Via nuova št. 39, prodaja vsake vrste manufakturnega blaga. Blago se dobiva iz prvih vavrijskih tovarn. Cene nizke. 49-26

Josip Urbančič, na vogalu ulice Via Torrente in Via St. Francesco priporoča vseh vrst žganja na drobno in debelo. — Pristna tukajšnja in vnanja vina v boteljah. — Suho meso, kranjske klobase, sir, slaščice itd. 27-48

Kina-železna esenca proti boleznim v želodcu in na živcih, kakor tudi za krepčanje krvi. Steklenica 70 kr. — Marijine kričistilne kroglice, tudi čistiven lek. Škatljica 20 kr., 6 škatljic 1 gld. Lekarna Franzoni, Via S. Antonio nuovo 5, poleg cerkve. Zaloga vsa-8-7 koršnih zdravil.

Josip Pizzarello mehanik v Trstu Via Fontanone br. 12 popravlja in prodaja stroje za šivanje vsakršnega zistema, nove in že rabljene, z garancijo. Instalujejo se električni zvonci. Popravljajo se velocipedi z pnevmatiško gumo. 16-104

Moja zaloga strojev nahaja se v TRSTU, ulica Zonta šte. 5, pod tvrdo **Živic in družb.** (Schivitz & Comp.)

V zalogo prihajajo pogostoma dozdnevni kupci, koji si stroje ogledujejo, pa kadar jih so dobro ogledali in ceno izvedeli, izražajo svojo nevoljo, češ, da so si stroje drugod slabo kupili, ker moji so bolji in cenejši. Kupujejo mačko v žaklji, ker ne poznajo blaga, kojega kupijo, ne agent, po kojim, in ne fabrikanta pri katerem naročujejo. Pride blago slabo ali dobro, morajo je držati, in sreča, če še ne pridejo ob plačano aro. Prosim gospode posestnike, naj pridejo v moje zalogo poprej, ko stroje kupijo kje drugje; zmenili se bomo, ker moja skrb je, vsem dobro postreči; živim v deželi in od deželanov, zato pa niso v nevarnosti, biti opeharjeni. Prosim narodnjake, naj se držijo načela „svoji k svojim“! in da ne bi podpirali ljudi, kateri morda nas zaničujejo in nam škodujejo.

Priporočam mlatilnice in čistilnice za žito, pumpe za vsako rabo cevi, in vsake vrste drugih strojev in kar k temu spada. Moje škropilnice proti peronospori so se skazale najizvrstnejše. Izdelujem vodovode, tovarne i. t. d. V. Mat. Živic, inženir. —7

Drogerija
Arturo Fazzini v Trstu
Ulica Stadion 22 — Telefon 519.
Velika izbor mineralnih vod, zmetih oljnatih barv najfinijih vrsti; rdeče, rumene, zelene, višnjeve in črne po 28 novč. kilo. Svinčnata belilo po 32 novč. kilo. Cinkovo belilo najfinije po 40 novč. kilo. Razun tega velika izbor barv na vodo in čopičev vsake vrste ter po cenah, s kojimi ni mogoče konkurirati. — Zaloga glasovitoga krepila od Kwizde (Kornenburger Viehnährpulver) za živino. Zaloga mironij, barv, zdravil; zaloga žveplja in modre galice za rabo pri trtah. Naročniki morejo brezplačno uporabljati telefon. 5-50

Spomladansko zdravljenje
najboljše je s čajem iz tavžentrož (milefiori), kri čisteče in neprekosljivo sredstvo zoper palenje v želodcu, hemoroidalne bolezni itd. — Zavitek z navodom, za 12 dni zdravljenja, stane 50 kr., s pošto 5 kr. več. Čuvati se je ponarejenja zdravila. Dobiva se v odlikovani lekarni 51-100 PRAXMARER „Ai due Mori“ Trst, veliki trg. Poštne pošiljate izvršujejo se neutegoma.

10-8 **Novosti!** 4-10

Srajce za hribolazce tkano, iz najbojših snovij, gladke barve ali pisane, s širokim doli povešenim ovratnikom in dvema žepi na prsih, popolna velikost, izborno delo. Komad gld. 1.20

Svileni pasi 1 meter dolgi, 6 cm. široki, s posrebreno dvojno kačesto zaponu. Komad 50 kr.

Klobuk za hribolazce iz I-a klobučevine se širokim svilenim trakom ter mošnjikom za nakite. gld. 2

Ovratnice za hribolazce 3 komadi gld. 1 razpošilja po poštne povzetju

Emil Storch
Dunaj, I. Salzgasse Nr. 65

DROGERIJA
na debelo in drobno
G. B. ANGELI
104-8 TRST 8-12
Corso, Piazza della Legna št., 1.
Odlikovana tovarna čopičev.
Velika zaloga oljnatih barv, lastni izdelek. Lak za kočije, z Angoškega, iz Francije Nemčije itd. Velika zaloga finih barv. (in tubetti) za slikarje, po ugodnih cenah. Lesk za parkete in pode.
MINERALNE VODE
iz najbolj znanih vrelov kakor tudi romanjsko žveplo za žvepljanje trt.

Tinktura za želodec,
katero prireja **G. PICCOLI**, lekar „pri angelju“ v Ljubljani, Dunajska cesta je mehko uplavno, delovanje prebavnih organov ureja joče sredstvo. Krepki želodec, kakor tudi pospešuje telesno odpretje. — Razpošilja jo izdelovatelj v zabojčkih po 12 in več steklenic. Zabojček z 12 stekl. velja gl. 1.86, z 56 stekl., 5 kg. teže, velja gl. 5.26. Poštino plača naročnik. Po 15 kr. stekleničica razprodajajo se v vseh lekarnah v Trstu, Istri in na Goriškem. 24-25

Kôtranove sladčice
katero izdeluje lekarničar **PRENDINI** v Trstu
Telefon št. 334. 42-52
Velika poraba ki je dandanes v navadi rabiti kôtranove izdelke prepričala me je, da sem začel sam izdelovati iz pristnega kôtranovega izvlečka iz Norveškega izvrstne sladčice podobne onim, ki dohajajo iz inozemstva. Te sladčice imajo isto moč kakor kôtranova voda in glavice (Kapsule), lažje so, proživajo in probavijo ter se prodajajo po prav nizki ceni. Da se ogne ponarejanju na enej plati vdobljeno ime izdelovatelja Prendinija in na drugej besedo Catrame. V Trstu se prodajajo v lekarni Prendini v škatljicah po 40 kr., prodajajo se tudi v vseh večjih lekarnah v drugih deželah.

Domače sredstvo, olajšujoče bolečine, ki je izkušeno že mnogo let.

Kwizde III
fluid proti protinu.
Cena 1/1 steklenice 1 gld., 1/2 stek. 60 kr.
Pravo se dobiva v vseh lekarnah.

FRAN IV. KWIZDA
ces. kr. avstr. in kralj. rumenski dvorni založnik.
Okrožni lekar, Kornenburg pri Dunaju.

Znatno obaljene cene

Tiskalicam za vino, voće i masline
IZVORAN FABRIKAT
najnovijeg izvrstnog sustava sa neprestano djelujućom dvojakom pritiskom silom. Zajamčena najveća djelatnost do 20% veća nego li kod svih ostalih tiskalnica. Kod svih izložba odlikovane prvimi nagradami

Mlinove za grozdje, voće, masline, strojeve za sušenje voća kano i za sve proizvode iz bilinstva i životinjstva.

Tiskalnice za sieno na ruku, i strojevi za trebljenje kuruze.
Najnoviji samostalni patent. štrcaljke za trsje „Syfonia“
izradjuju jedini tvorničari

PH. MAYFARTH i drug.
tvornica poljodjelskih strojeva
BEČ II. Taborstrasse 76. Kataloge šalje badava, prima zastupnike. — Kod kupnje opominje svakoga, da pazi na podielanje.

„L' ALLIANZ“
družba za zavarovanje življenja in dohodkov,
prevzemlje razun navadnih zavarovanj na človeško življenje vseh kombinacij, tudi novo, po njej ustanovljeno jedino v Avstro Ogerski monarhiji:
zavarovanje za delavce proti mesečni ali tedenski premiji
na katero obrača vso svojo pozornost in kojega uspehi v tej stroki zavarovanja so si pridobili priznanje vseh delavskih krogov in obrtnikov, ker odgovarja vsestranskej potrebi.
Od ustanovljenja „L' Allianz“ (julij 1890) do 31. marca t. l. sprejelo se je 62.255 ponudb zavarovanja za skupen znesek gld. 11.156.188.90 za slučaj smrti ali do življenja stanovite dobe; izplačalo pa se je v istem času brez zadržka gld. 42.228.60 za 207 slučajev smrti.
Ljudski program „L' Allianz“e in časten napredek njen zasluži vso pozornost delavskih krogov v vsekem oziru kakor doslej z ozirom na korist, koju jim družba ponuja in na živo zanimanje vseh za obstanek svojih družin mislećih osob.
„L' Allianz“a je zastopana v vseh glavnih mestih monarhije po agencijah in uplačilnih uradih. — Prospekte pošilja zastoj in informacije daje na zahtevo vsakomu. 2-10

Glavni zastop za Trst, Primorsko, Istro in Dalmacijo:
A. Hirschfeld, Trst (Tergesteo).